<u>hoanghai.dang@gmail.com</u> <u>– hoanghai85lc@yahoo.co</u>

Education E-Books: HD140906077 Compiled & Published by Rosea

Giáo trình Đế chế Đại cương

Ban Biên Tâp:

GS.TS Đoàn Trọng Khôi (Chủ biên). Nam V (Chỉnh sửa và hiệu đính) King Rosea (Bổ xung và hoàn thiện)

Index:

Giới thiêu tống quan	2
Chương I Các Module chính và Menu trong AOE	
Chương II. Cách lên đời và nâng cấp trong AOE	
Chương III.Các loại quân và thế mạnh	7
Chương IV.Các mẹo vặt khi chơi AOE	
Chương V: Hướng Dẫn Chung.	13
Cách lễn đời nhanh trong AOE	13
1 cách lên đời nhanh tạm ổn	14
Dành cho các Đại Cao Thủ Đế Chế	15
Cách tối ưu để ấn phím điều khiển trong game AOE	17
hướng dẫn cách lên đời bằng nhà BA,BL	17
Chỉ giúp cách dẫn 2,3 con voi về nhà cùng 1 lúc	18
Cách đánh Greek hiệu quả nhất?	19
Đánh Bằng Phù Thủy	20
Những cái nhất của AOE-ROR!	22
Cách đánh AOE cơ bản:	24
ĐÁNH GIÁ CÁC LOAI QUÂN TRONG AOE	26

hoanghai.dang@gmail.com - hoanghai85lc@yahoo.co

Giới thiệu tổng quan

AOE là một game chiến thuật được viết bởi Microsoft viết vào khoảng cuối thập niên 80. Cho đến nay đã có ít nhất 3 phiên bản AOE nhưng hầu hết người chơi vẫn yêu thích bản AOE đầu tiên. Giáo trình này chủ yếu giới thiêu về phiên bản này.

Sớm được giới trẻ trên toàn thế giới đón nhận, AOE trong nhiều năm đã trở nên thống trị trong game chiến thuật . Tuy hiện nay có nhiều game chiến thuật hay và mới xuất hiện nhưng họ, những HS-SV Việt Nam vẫn yêu AOE đến cuồng nhiệt.

AOE được thiết kế với tối đa 8 người chơi cùng một lúc trong Module Multi Player. Riêng Module Single Player chủ yếu giành cho những ai muốn luyện game một mình với máy tính. Gồm có tổng cộng quân xây dựng dựa trên những nền văn minh và nhà nước cổ đại, mỗi quân có lợi thế và nhược điểm riêng đòi hỏi người chơi phải nắm rõ để vận dụng trong từng trường hợp cụ thể. Người chơi đòi hỏi phải có tư duy chiến thuật khá tốt để sử dụng và kết hợp các đơn vị quân với nhau sao cho có hiệu quả nhất.

Mỗi khi chán học, các bạn trẻ thường tụ tập rủ nhau ra quán game chơi AOE để thư giãn. Có thể nói đây là một cách relax rất tốt, không quá đắt mà lại cực vui. Trong khi chơi, chúng ta có thể bắt gặp tiếng chửi thề, than nghèo kể khổ của người chơi... thêm vào đó phần âm thanh của AOE cũng rất đặc sắc: thảm thiết như tiếng dân bị chăn, hung dữ như tiếng voi húc hay sư tử vồ, hoành tráng và bi ai khi đánh trận... Nếu bạn là người yêu thích game thì không nên bỏ qua AOE.

Chương I Các Module chính và Menu trong AOE

I.Các Module chính 1.Single Player

Module này chỉ thiết kế cho một người chơi với máy. Khi vào đây bạn sẽ có những lựa chọn sau :

a.Random Map

Chơi bản đồ ngẫu nhiên.Bạn có thể chơi tối đa với 7 máy, các lựa chọn trong phần SETTING thì không có gì phải nói nếu bạn biết đôi chút Tiếng Anh. Có vài dấu check box bạn cần chú ý

- Fix Position: xếp các đội cùng tên (phân biệt bằng số từ 1 đến 4) ở các vị trị gần nhau và đối diện với Enemy (kẻ thù)
- Full Tech Tree: Tất cả các quân đều có đơn vị quân giống hệt nhau. Khi chọn vào nút checkbox này thì tên quân (Egyption hay Greek) chẳng còn ý nghĩa qì nữa.
- Reavel map : Mở luôn bản đồ ở chế đô sương mù.
- Enable Cheating: Cho phép bạn xin tài nguyên với các mã cheat được xây dựng sẵn: Food (Pepperori pizza), Wood (Woodstock), Gold (coinage), Stone (quarry). Ngoài ra bạn còn có thể cheat để xin các loại quân " vô học " như thẳng ôn con pow, ô tô Mez Bigdaddy...hay các lệnh khác như bỏ sương mù (no fog), điều khiển thú (king anthur)... bạn có thể tìm hiểu thêm trong Module Help.

b.Campain

Các chiến dịch đã được xây dựng sẵn, bạn có thể có quân chiến đấu ngay từ đầu và bản đồ ở các chiến dịch này là rất oái oăm. Với lần đầu tiên chơi bạn sẽ cảm thấy khá thú vị và bất ngờ với kiểu chiến dịch này, tất nhiên các chiến dịch này đã được xây dựng cố định nên bạn sẽ thấy nhàm chán khi chơi lại vài lần.

c.Death Map

"Bản đồ tử thần" với tài nguyên ban đầu đủ để bạn nuôi một đạo quân "limited". Cụ thể là 20000 food, 20000 wood, 10000 gold, 5000 stone. Với tài nguyên trên thì bạn không cần phải chú trọng đến vấn đề làm ăn nữa mà chỉ tập trung vào việc xây dựng và tổ chức quân đội sao

hoanghai.dang@gmail.com - hoanghai85lc@yahoo.co

cho hợp lý nhất để mà chiến đấu. Bản đồ này tập trung vào yếu tố nhanh nhay và sử dụng, phân phối hợp lý tài nguyên có sẵn của từng người chợi.

d.Phần này cũng tương tư như Campain với những bản đồ và cách bố trí quân cố đinh, ban nên tư chơi và khám phá.

Những phần còn lai trong Module không có gì đáng nói.

2.Multi Plaver

Đây chính là Module tao nên sự quyến rũ của AOE.Có 4 kiểu để kết nối khi tạo mạng chơi, ở đây tôi không chú trong đến giải thích từng kiểu. Có 2 kiểu kết nối phổ biến là IPX và TCP/IP. Ngoài ra, các ban còn có thể cài đặt Hamachi để chơi cho nó không khí.

Các bước trong Setting cũng không có gì phải bàn nhiều.Người chơi thường chon bản đồ Random Map, với phần Deathmap thì tương tư như Single Player, những bản đồ còn lai là những bản đồ cố định, không thú vị lắm khi chơi Multi.

3.Help

Đây là thư viên tra cứu thông tin về các loại quân, các đơn vi quân, các lênh cheat, các vấn đề nhỏ hay gặp khi chơi...

4.Scernario Builder

Với Module này, các ban có thể tư xây dựng nên các kich bản, cách bố trí bản đồ, đơn vi quân chiến đấu... và test thử. Nói chung nó không có gì đặc biệt nếu ban không phải là một tay quá rảnh rỗi.

II.Các Menu và phím tắt khi chơi

1.Menu

Menu khi chơi AOE được chia là ba phần hiện lên ở góc trên bên phải màn hình:

<u>Chat</u>: Gửi Message đến đồng đội , ví dụ: "cho tao ít vàng", "f*** you... :D "...

Ít người chơi không chú trong đến tiên ích này nhưng khi cần giữ bí mật về chiến thuật thì ban nên dùng nó, tránh nói oang oang cho đối phương bắt bài.

Diplomacy: Chuyển đổi từ đồng minh sang kẻ thù hay trung lập với một đôi nào đó và ngược lại. Ngoài ra khi ban có chơ rồi thì ở đây ban còn có thể gửi tài nguyên cho đồng đôi với một mức thuế khá cao.

Menu: Đây là nơi ban có thể lưa chon các chức năng Quit game, Resign (đây là 2 chức năng mà không ai muốn chon cả). Achievements là nơi ban xem Timeline của các đôi, thống kê về khai thác tài nguyên, số quân đã kill...Scernio Construction là nơi để xem các thông tin về bản đồ, các chế độ Setting. Game Setting là nơi bạn đưa ra các lựa chọn về âm thanh, tốc độ chuột, cách nhấp chuột, tăng hay giảm tốc độ cuộc chơi, độ phân giải...

Phần menu còn lai không có gì để nói.

2.Phím tắt

-F3: Tạm dừng cuộc chơi.

-F4 : Hiện tên người chơi, màu quân và bảng điểm xếp hạng.

-F5 : Che dấu tài nguyên hiên có

-F10 : Vào Menu chính

-F11 : Hiện số quân hiện có trên số quân tối đa vào thời điểm đó.

-Ctrl + N : Nhà trung tâm -Ctrl + B : Nhà Bracket -Ctrl + L : Nhà ngưa

-Ctrl + A : Nhà cung -Ctrl + K : Nhà pháo

-Ctrl + Y : Nhà lính xiên -Crtl + P : Nhà phù thủy

-Cách xây nhà quân bằng bàn phím mà không dùng chuột : Chon dân, ấn phím B, sau đó ấn các chữ cái đai diên cho từng nhà :nhà dân(E), ngưa(L), cung(A), pháo(K), Bracket(B),

hoanghai.dang@gmail.com – hoanghai85lc@yahoo.co

xiên(Y),chòi canh (T), chợ(M), cảng(D), để hoa quả(G), để gỗ, vàng (S), nhà chính phủ (C), nhà trung tâm (N)...Để xây nhiều nhà quân một lúc, sau khi chọn dân, nhấn phím B, chọn phím nhà muốn xây như trên, các bạn giữ Ctrl, tùy theo số gỗ bạn có và mục đích mà xây cho hợp lý. Khi xin quân, để xin ở tất cả các nhà bạn đã xây, ấn Ctrl + chữ cái đại diện của từng nhà để chọn các nhà đó.

-Để đặt tên đội từ 0 đến 9, bạn chọn đối tượng muốn đặt tên (nhà quân hoặc quân, nói chung là cái gì có thể chọn được), giữ ctrl và ấn vào phím số muốn đặt tên...

-Hãy ngó qua bảng HOT KEY trong AOE bằng Tiếng Anh nhé, nó sẽ có ích khi bạn là một tay chơi kha khá đấy :

SPACEBAR – View selected units

CTRL+H – Select and view Town Center (repeat for other buildings of same type).

CTRL+B – Select and view Barracks.

CTRL+D - Select and view Dock.

CTRL+A – Select and view Archery Range.

CTRL+K – Select and view Siege Workshop.

CTRL+L – Select and view Stable.

CTRL+P – Select and view Temple.

CTRL+Y – Select and view Academy.

L - Unload transport vessel.

+ (Plus key) – Increase game speed.

- (Minus key) - Decrease game speed.

DELETE – Delete military unit or building.

ESC – Unselect or cancel.

ENTER - Send chat message.

Arrow Keys – Scroll game view.

CTRL+1-9 – Assign group number to units.

1-9 – Select group assigned to this number.

ALT+1-9 – Select and view group assigned to this number.

SHIFT+1-9 – Select this group in addition to currently selected units.

TAB – If multiple units are selected, display next unit in lower-left status box.

SHIFT+TAB – If multiple units are selected, display previous unit in lower-left status box.

F3, PAUSE – Pause.

F4 – Score display.

F10 - Game menu.

F1 – Help.

SHIFT+F1 - ? Help.

Chương II. Cách lên đời và nâng cấp trong AOE

I.Lên đời

Khi chơi AOE, có 4 "thời kỳ" bạn sẽ trải qua, từ sơ khai nhất đến hiện đại nhất, để chuyển từ thời kỳ này sang thời kỳ khác, bạn cần đủ những yêu cầu đòi hỏi, khi đó bạn chỉ cần nhấp chuột vào biểu tượng "lên đời" trong nhà chính Center.

- Stone Age (Thời kỳ đô đá): Khởi đầu của cuộc chơi, của một để chế tự tay bạn xây dựng. Ở thời kỳ này, chỉ có các loại nhả: Center, House, Barracks, Granary, Storage Pit và Dock (cảng, chỉ dùng cho bản đồ có biển).
- Tools Age (Thời kỳ công cụ): Để chuyển từ đời 1 (Stone) lên đời 2 (Tools) bạn cần 500 food và xây được ít nhất nhà Granary và Storage Pit. Ở đời này bạn có thêm nhà quân là Stable (quân áp sát gồm ngựa , lạc đà, voi...), Archery Range (quân bắn cung) và Market (Chợ). Nhưng để có thể xây được 2 loại nhà quân trên bạn cần phải xây nhà

hoanghai.dang@gmail.com – hoanghai85lc@yahoo.co

Barracks (quân bộ áp sát), và sau khi xây chợ bạn có thể xây ruộng (Farm) để lấy food . Khi đã xây đủ nhà và đủ 800 food bạn hãy chuyển qua thời kỳ tiếp theo.

- Bronze Age (Thời kỳ đô đông): Thường các cuộc chiến diễn ra chủ yếu ở thời kỳ này, khi mà quân đội không còn yếu kém cũng không phải là mạnh nhất. Thời kỳ này thường quyết định kết quả lâu dài của trận đánh và nó có ý nghĩa vô cùng quan trọng. Bạn sẽ có thêm nhà Siege Workshop (xin pháo), Academy (lính xiên), Temple (phù thủy) và Government Center (nhà chính phủ). Hãy chuyển lên đời 4, đời cuối cùng nếu bạn đủ 1000 food và đã xây đủ nhà cần thiết.
- Iron Age (Thời kỳ đô sắt): Đời hiện đại nhất, có đầy đủ các loại quân. Đây là lúc bạn phát huy hết thế mạnh của từng quân và thể hiện tài cầm quân của mình một cách toàn ven nhất.

II. Nâng cấp

Đây là vấn đề không dễ nắm bắt của người mới chơi và cả những người chơi khá lâu nhưng không phải lúc nào cũng hiểu hết được tác dụng của từng biểu tượng nâng cấp. Không phải loại quân nào cũng có tất cả những biểu tượng nâng cấp,bạn hãy tự khám phá điều này khi chơi. Một lưu ý nhỏ là sau khi nâng cấp cho từng đơn vị quân, chúng sẽ có tên gọi khác nhưng đó không phải là điều chúng ta quan tâm. Riêng với những quân có thể nâng cấp lên 'thần' (còn gọi là 'điên'), tôi sẽ giới thiệu riêng.

Trong AOE, nhà được chia làm hai loại đó là : Technology và Non-Technology, ta sẽ tìm hiểu từng loại và cách nâng cấp trong từng nhà.

1.Technology

Đây là những nhà bạn có thể nâng cấp bằng cách ấn vào các biểu tượng trong đó, nhiều trường hợp, bạn ấn vào biểu tượng trong một nhà Technology, bạn sẽ có thêm một đơn vị nhà Non-Technology mới. Mỗi nhà có một chữ cái viết tắt tương ứng, ấn phím Ctrl + phím đó bạn sẽ trở về nhà đó ngay lập tức. Trong Technology Houses, tôi chia làm hai loại nhà, đó là nhà quân chiến đấu và nhà chức năng. Hãy xem mỗi nhà có thể làm được những gì:

a.Nhà quân

-Barracks (B): Nhà để xin lính kiếm ngắn swordman (còn gọi là "leng keng") và "quẩy đá". Bạn cũng có thể xin lính cầm chùy ngay từ đời 1 để đi đập phu đối phương. Để có được Swordman mạnh nhất, bạn phải nâng cấp những bộ giáp trong nhà này.

-Archery Range (A): Nhà xin lính bắn cung. Có đến 5 loại cung cho bạn lựa chọn nhưng không phải quân nào cũng có đủ, có quân chỉ có một loại cung "ghẻ" (Greek), cũng có quân có vài loại cung. Trong nhà cung, bạn chỉ nâng cấp được bộ cung tên để có thêm đơn vị quân mới, thường gọi là cung A.

-Stable (L): Riêng nhà này, chỉ có một bộ giáp ngựa cho ngựa vàng, ngoài ra chỉ có thể nâng cấp trong nó khi đã nâng cấp ở nhà khác, bạn không cần quan tâm đến vấn đề nâng cấp nhà L lúc này, hãy quay lại vào lúc khác.

-Siege Workshop (K): Nhà để xin pháo, có hai loại là pháo bắn đá (Stone thrower) và pháo bẹt (Balista). Ở đây bạn có thể nâng cấp một lần cho pháo bắn đá về tầm xa và sức công phá.

-Academy (Y) : Nhà xin lính xiên, bạn có thể nâng cấp cho quân này ngay trong Academy.

-Temple (P): Nhà xin phù thủy, có khả năng biến quân đối phương, thậm chí nhà cửa của đối phương thành của mình, chữa thương cho quân mình...Riêng hàng nâng cấp đầu tiên có tác dụng tăng tốc độ di chuyển của phù thủy, thời gian hồi phục "công lực" để tiếp tục 'hô hê", tầm xa hay tầm nhìn để "hô hê" ...

Ở hàng dưới, hai biểu tượng đầu tiên từ trái sang phải tôi cũng không biết để làm cái gì. Biểu tượng thứ ba, khi nâng cấp nó, bạn có thể nâng cấp cho swordman lên thần, hai biểu tượng cuối để nâng cấp máu và sức chiến đấu cho nông dân.

-Dock (D) : Nơi để bạn xin các loại thuyền, từ thuyền đánh cá (lấy food), thuyền do thám, thuyền chở quân và thuyền chiến. Bạn chỉ nên quan tâm đến nhà và các đơn vị quân này

<u>hoanghai.dang@gmail.com</u> <u>– hoanghai85lc@yahoo.co</u>

nếu bạn ưa thích bản đồ có biển. Trong nhà này bạn có thể nâng cấp cho từng loại thuyền tương ứng.

b.Nhà chức năng

Những nhà này bao gồm nhà chính, các nhà kho, chợ, nhà chính phủ.

- Town Center (N): Nhà trung tâm, đây là nơi bạn xin phu để khai thác tài nguyên,chứa tất cả các tài nguyên, cũng là nơi để nâng cấp lên đời. Tuy nó chỉ có vài tác dụng trên nhưng lại là bộ não của quân đội do bạn đứng đầu, hãy bảo vệ nó tốt nhất trong khả năng của bạn.
- -Market (M): Nơi bạn nâng cấp các công cụ phục vụ cho việc khai thác các loại tài nguyên: rìu chặt gỗ, đào vàng, đào đá, trâu làm ruộng...Bánh xe giúp nông dân bạn đi nhanh hơn và có thể có thêm hai đơn vị quân trong nhà ngựa và nhà cung (tùy từng quân). Ngoài ra mỗi lần nâng cấp một rìu, cung của bạn có tầm xa thêm 1. Ở lượt nâng cấp thứ hai, biểu tượng giống cái vách giúp bạn có thể nâng cấp pháo bắn đá của mình lên thần, biểu tượng cái âu giúp nông dân của bạn mỗi lần khai thác được nhiều tài nguyên hơn (bình thường là 10 đơn vị tài nguyên/1 lần khai thác).

-Government (C) :Nhà chính phủ, chức năng chỉ để nâng cấp.

Ở hàng trên, từ trái qua phải, biểu tượng đầu người dùng để nâng cấp máu cho cung kéo xe (loại cung thứ ba trong nhà cung), lạc đà, ngựa chém và ngựa gỗ và giúp ngựa chém của bạn có thể lên thần. Biểu tượng thứ hai thường gọi là "nâng cấp bản đồ" giúp bạn nhìn thấy nhà đồng minh của mình.Biểu tượng thứ ba giúp cho tốc độ xây nhà của nông dân nhanh hơn, biểu tượng thứ tư có ý nghĩa với quân swordman, đó là tính 2 thành 1 (chỉ hiện thị 1 quân nếu bạn có 2 swordman).

Ở hàng dưới, vòng ngọc giúp đơn vị quân lính xiên trong nhà Academy của bạn lên thần, mũi tên giúp lính cung bắn nhanh hơn, đĩa lửa để các loại quân cung và pháo, chòi canh bắn ra lửa. Biểu tương bánh xe giúp nâng cấp tầm xa cho hai loại pháo.

- -Granary (G): Chuyên dùng để chứa quả. Biểu tượng người đứng gác để nâng cấp chòi canh, bức thành đá để nâng cấp cho thành.
- Storage Pit (S): Dùng để đựng gỗ, đá, vàng, thịt thú. Biểu tượng thứ nhất để nâng cấp sức chiến đấu cho các loại lính áp sát (trừ voi) như swordman, tất cả các loại ngựa, lính xiên... Biểu tượng thứ hai nâng cấp giáp cho lính xiên, quân trong nhà Barracks...Chiếc mũi tên để nâng cấp giáp cho lính cung còn chiếc móng ngựa để nâng cấp giáp cho các đơn vị quân trong nhà Stable (nhà ngựa). Riêng biểu tượng cuối dùng cho nâng cấp voi điên và giáp cho nó.

2.Non – Technology

Đây là những nhà không trực tiếp tham gia vào việc nâng cấp. Bao gồm:

- -House (E): Mỗi nhà này chứa được 4 quân, bạn nhớ xây đủ nhà thì mới xin được dân và quân lính tùy theo số lượng quân tối đa bạn chọn (nhiều nhất là 200 trong Multi và 50 trong Single).
- -Farm (F): Làm ruộng tất nhiên để lấy lươn thực (food). Tuy nhiên, bạn phải có cách để ruộng của mình khỏi "cháy" (xảy ra khi đã khai thác hết lương thực tối đa mà nó có thể đem lại) .Hãy dùng mẹo nhỏ sau: chọn tất cả các ruộng bằng cách di chuột và giữ Ctrl, chọn thêm một quân (thường là chọn nông dân) sau đó đặt cho chúng cái tên bằng chọn một trong các số, sau này, mỗi lần muốn ruộng của mình trở về tình trạng ban đầu, ấn vào số vừa đặt tên và ấn chữ S (stop).
- -Wall (5): Dùng chủ yếu để bo nhà, bảo vệ nông dân và cơ sở vật chất, ngoải ra nó còn có tác dụng với một số người biết khai thác lợi thế xây dựng của nó trong chiến đấu.

-Guard Tower (T): Chòi canh, dùng chủ yếu trong việc phòng thủ.

-Wonder (W) biểu tượng sức mạnh cho một đế chế, nó chỉ có ý nghĩa khi bạn chọn thời gian nhất định trong mỗi trận đấu, có nghĩa là nếu bạn xây dựng và bảo vệ được nhà Wonder đến một thời điểm cho trước, bạn sẽ chiến thắng. Nhưng thường thì các games thủ không chọn cách chơi này nên họ không quan tâm đến nhà Wonder .

hoanghai.dang@gmail.com - hoanghai85lc@yahoo.co

Như vậy bạn đã có cái nhìn khá đầy đủ về cách nâng cấp trong AOE, nhưng với từng loại quân thì phải biết nâng cấp cái gì cần, cái gì không cần, tùy vào mục đích và chiến thuật của mình. Muốn nắm bắt được điều này, hãy đọc tiếp chương III: Các loại quân và thế manh.

Chương III.Các loại quân và thế mạnh

Ở đây, từ "các loại quân" bạn nên hiểu là các tên quân cụ thể ứng với một đế chế cụ thể trong lịch sử. AOE có tất cả 16 loại quân (Random là để chọn ngẫu nhiên 1 trong 16 loại đó). Chúng ta hãy nghiên cứu xem mỗi loại quân thì nên dùng đơn vị quân nào để làm quân chiến đấu chủ đạo khả dĩ có thể giành thắng lợi. Nhưng trước hết chúng ta hãy trở lại cách nâng cấp từng đơn vị quân có thể lên thần, yếu tố tiên quyết giúp bạn giành thế chủ động trong chiến đấu. Đây chỉ là những điều kiện bắt buộc bạn phải nâng cấp để có thể nâng cấp trực tiếp quân đó lên thần.

- -Swordman : Nâng cấp hết các bộ giáp trong nhà Barracks và biểu tượng thứ 3 hàng dưới trong nhà phù thủy Temple (T) .
- -Hoplite (lính xiên) : Nâng cấp bộ giáp trong nhà này và vòng ngọc trong nhà chính phủ (C).
 - -Chariot (Ngựa gỗ): Bánh xe trong chợ và đầu người trong nhà chính phủ.
- -Cavalry (Ngựa chém) : Đầu ngựa trong nhà chính phủ, bộ giáp trong nhà ngựa và ba lần móng ngựa trong Storage Pit (S) .
 - -Elephant (Voi): 2 lần giáp trong nhà Storage Pit (biểu tượng cuối cùng).
- -Horse Archer (Cung thiên nga cung thứ 4 trong nhà cung) : Nâng cấp ba lần mũi tên trong nhà Storag Pit.
- Stone Thrower (Pháo bắn đá): Nâng cấp biểu tượng trong nhà Workshop để biến Stone Thrower thành Catapult, nâng cấp tiếp biểu tượng cái vách để lên pháo thần (Heavy Catapult).
 - -Balista (Pháo bet) : Nâng cấp ba lần biểu tượng rìu chặt gỗ trong chợ.
- -Guard Tower (chòi canh) : Nâng cấp ba lần biểu tượng người đứng gác trong nhà Granary (G), và nâng cấp mũi tên trong nhà chính phủ.

Sau khi bạn đã biết những đơn vị quân có thể lên thần và các cách nâng cấp chúng, ta sẽ nghiên cứu điểm manh của từng loại quân :

-Egyptian : Đế chế Ai cập cổ đại đã quá nổi tiếng nên trong AOE được xây dựng rất mạnh. Lợi thế của Ai cập chính là nông dân làm khá khỏe, ngựa cung và ngựa chariot nhiều máu, nhất là khi đã lên thần. Pháp sư của Ai cập là cơn ác mộng của những quân có tốc độ chậm như voi vì khả năng hồi phục và tầm xa 10+6 của nó .Ngoài ra chòi canh của Ai cập cũng rất manh.

-Greed: Đế chế của những vị thần với những câu chuyện thần thoại, tuy nhiên sẽ khá khó chịu với những người thiếu kinh nghiệm khi chơi quân này. Vì là quân dùng vàng là chủ yếu nên nếu không có vàng đồng nghĩa với thất bại. Ở đời ba bạn có thể chơi ngựa chém, lính xiên thì có tốc độ tuyệt vời nhất trong các quân. Đời 4 thì bạn có thể chơi 2 loại pháo đều có thể lên thần, xiên thần và ngựa chém thần, có thể cả chòi canh thần nữa.

-Babylonian: Đế chế làm ta nhớ đến vườn treo nối tiếng nhưng là một đế chế "dở dở ương ương", không thực sự mạnh cũng không yếu. Đời ba, bạn có thể chơi lạc đà, cung gỗ, cung A. Pháo bắn đá của Babylonian có thể lên thần và bắn khá ổn. Sẽ là rất khó chịu cho đối phương nếu ban chơi chòi canh vì nó có đến 400 máu, là loại chòi khó chiu nhất. Ngưa đôi của

hoanghai.dang@gmail.com - hoanghai85lc@yahoo.co

Babylion kém xa của Egyptian nhưng không phải là lựa chọn tồi. Nếu thừa vàng bạn cũng có thể chơi phù thủy của Babylonian.

-Assiryan: Nằm trong vùng Trung đông cùng với Babylion và Sumerian, Assiryan là một đế chế khá mạnh với loại cung gỗ có tốc độ xuất tên nhanh nhất. Tuy bạn không thể nâng cấp máu cho nó (vì không có đầu người trong nhà chính phủ) nhưng điều đó không là vấn đề. Với Assiryan, bạn nên cố gắng giải quyết trận đánh trong đời ba vì thực tế lên đời 4 rồi cũng không mạnh lắm, có thêm balista lên thần nhưng tầm bắn chỉ có 10 và Swordman lên thần nhưng sức tấn công kém.

-Minoan: Nếu bạn đã từng đọc Nữ hoàng Ai cập chắc bạn không lạ gì cái tên này, đó là một hòn đảo nhỏ nằm gần Ai Cập giờ đã chìm dưới đáy biển. Điểm mạnh của Đế chế này là cung A cực đỉnh, tầm xa và tốc độ bắn lợi hại nhất trong tất cả các loại cung. Pháo của Minoan cũng rất mạnh, cả 2 loại đều lên được thần, lính xiên của Minoan cũng có thể lên thần. Có lẽ để chống lại Minoan chỉ có thể dùng quân có pháo "khủng" như Sumerian hay Hittite. Ngoài các thế mạnh trên thì Minoan chẳng còn gì đáng nói.

-Phoenician: Nằm giáp với Ai cập và Minoan, đế chế Phoenician có điểm mạnh ở ngay những người nông dân, có lẽ không quân đội nào có "lâm tặc" đỉnh hơn quân này, ngay từ đời 1, phu của Phoe đã khai thác được 13 wood/1 lần, và từ đời 3 thì là 17, lên đời 4 là 19/1lần. Thế nên bạn không phải e ngại nhiều về tài nguyên này. Phoenician cũng có ngựa bắn tên mua bằng gỗ và thịt, cộng với rất nhiều thứ quân có thể lên thần như ngựa đôi, voi, lính xiên, swordman...Điểm yếu của Phoe chính là pháo, voi của Phoe rẻ nhưng ngựa đôi công và giáp lại kém nhất trong các loại.

-Sumerian: Một trong ba để chế cổ đại thuộc Irắc ngày nay, như trên đã nói, Sumerian rất mạnh với pháo bắn đá (và thực tế thì Sumerian cũng chỉ có mỗi loại pháo này). Bắn đá của Sumerian là loại duy nhất có thể vừa lùi vừa bắn ngay từ đời 3, còn lên đời 4 thì quá khủng khiếp bởi tốc độ bắn và sức công phá. Ngựa đôi có thể lên thần và cung gỗ cũng là một thế mạnh của Sumerian. Ngoài ra cung thứ 4 trong nhà cung (thường gọi là "thiên nga") cũng có thể lên thần.

-Persian: Là Iran ngày nay, Persian có lợi thế rất lớn với khả năng khai thác food tuyệt vời của nông dân. Cung A của Persian bắn khá nhanh nhưng lại bị hạn chế về tầm xa (7+1), nhưng lạc đà của Persian khá ổn. Nhưng thế mạnh lớn nhất của Per chính là voi, tốc độ của nó thậm chí ngang ngửa với ngựa (cả voi bắn tên và voi húc) và đáng sợ nhất chính là voi húc. Để chống lại voi điên của Persian bạn chủ có thể dùng Balista lên thần hoặc lính xiên lên thần.

-Shang: Chính là người hàng xóm Trung Quốc của chúng ta ngày nay, vì là đất nước có dân số đông nhất thế giới nên phu của Shang giá cũng "bèo" nhất trong các quân, so với 50 food/1 nông dân ở các để chế khác thì Shang chỉ mất có 35. (bản Pack là 40 và tài nguyên food chỉ có 160 lúc khởi đầu). Nhưng chính vì phu rẻ nên chúng làm khá yếu, đặc biệt là chặt gỗ. Với Shang, bạn có thể lên đời khá sớm và thay vì chờ nâng cấp bánh xe để có ngựa tên thì bạn nên chơi ngay lạc đà. Ngựa đôi của Shang cũng chỉ thua của Egyptian. Balista lên thần nhưng tầm bắn chỉ có 10. Ngựa chém của Shang lên thần và chém khá nhanh, nhưng nếu đối phương chơi ngựa đôi thì bạn không nên lãng phí vàng vào việc này, và thực sự thì cũng ít người chơi Shang mà lại nâng cấp ngựa chém vì đã có ngựa đôi.

-Choson: Đế chế Hàn Quốc cổ đại, là một quân rất khó chơi trong đời ba. Ngoài ngựa chém thì bạn khó có sự lựa chọn khác với Choson. Nhưng lên đời 4 thì Swordman của Choson lại là cơn ác mộng thực sự bởi vì nó "khỏe và rẻ" vì máu của nó lên đến 240 (các quân khác chỉ có 160). Đây chính là lợi thế lớn nhất của Choson bên cạnh chòi canh lên thần có tầm bắn xa lên đến 7+5.

-Yamoto : Cái tên này làm bạn liên tưởng ngay đến xứ Phù tang Nhật bản. Cung A của Yamoto khá ổn và ngựa chém rẻ. Lên đời 4, thế mạnh thực sự của Yamoto là thiên nga và ngựa chém lên thần.

-Roman: Đế chế nổi tiếng của người Ý, đất nước của những chiến trường cổ kính và tráng lệ. Tất cả các nhà của Roman chỉ tốn 75% gỗ so với các nhà tương tự ở quân khác. Đó là lợi thế lớn của Roman, tuy nhiên đời ba bạn lại ít có sự lựa chọn với quân này. Đây là đế chế duy nhất có ngưa gỗ mà không có cung gỗ sau khi nâng cấp bánh xe. Lên đời 4 bạn có thể chơi ngưa

hoanghai.dang@gmail.com - hoanghai85lc@yahoo.co

đôi, xiên lên thần và 2 loại pháo của Roman cũng có thể lên thần nhưng đáng sợ là Balista chứ không phải pháo bắn đá.

-Carthanigian: Lạc đà chém rất nhanh, lính xiên nhiều máu nhất và có thể lên thần. Voi của Carthanigian cũng là loại nhiều máu nhất nhưng tốc độ khá chập chạp. Nếu bạn lên voi thần thì hãy cảnh giác với phù thủy của đối phương. Balista của Cartha cũng có thể lên thần và có tốc đô bắn rất tốt, không thua gì Roman và Minoan hay Greek.

-Pamyran: Tốn đến 75 food cho một phu, đắt gấp đôi phu của Shang nên khả năng khai thác tài nguyên của nông dân Pamyran là số 1. Nhưng nếu chơi quân này mà nhà bạn nghèo kể như nắm đến 70% là thua rồi. Lên đời 3 mà không bị chăn phu thì cơ hội thẳng của bạn khá lớn nếu bạn biết tận dụng lạc đà của Pamy, loại có tôc độ chạy nhanh nhất. Bạn cũng có thể chơi cung gỗ hay cung A từ đời 3. Lên đời 4, hãy dùng ngựa đôi, cũng có thể lên voi thần hay cung thiên nga nếu vàng của bạn dồi dào. Pháo bắn đá của Pamyran cũng có thể lên thần nhưng tầm bắn chỉ có 13.

-Macedonia: Chính là quốc đảo Macedonia ngày nay, loại quân có phu với khả năng mở đường tuyệt vời. Nhưng cùng với Persian, Macedonia không có bánh xe trong chợ để nâng cấp tốc độ cho phu nên khi bị chăn thì coi như nắm chắc là "die". Với Mace bạn có thể chơi cung A từ đời 3, đặc biệt pháo của Mace cực rẻ so với các loại pháo khác, nên ngay trong đời ba, bạn nên tận dụng lợi thế này để tốc chiến tốc thắng. Lên đời 4, lính xiên của Mace là loại 'lỳ lợm" nhất vì có lớp giáp rất dày. Ngoài ra voi và thiên nga của Mace cũng có thể lên thần.

Chúng ta đã điểm qua thế mạnh của 16 loại quân trong AOE, điều quan trọng là bạn phải nắm vững loại gì thì dùng đơn vị quân gì cho thích hợp, đừng như thắng bạn của mình quân Egyptian mà cứ đi xây nhà lính xiên vì lý do "nhầm với Greek", đến lúc đó bạn có hối cũng không kịp đâu.

Chương IV.Các mẹo vặt khi chơi AOE

Vì rằng AOE là một game chiến thuật nên mỗi người có một cách đánh riêng, phù hợp với cá tính của mình. Thế nên không có một chuẩn mực nào để viết ra đây cho mọi các bạn áp dụng, thêm vào đó bản thân cũng không phải là một gamer khủng khiếp, do đó tôi chỉ xin nêu một số kinh nghiệm mà các game thủ khác thường dùng khi chơi. Phần còn lại trong chương này nhờ những cao thủ trong làng AOE của Coltech chỉ giáo để cuốn giáo trình này trở nên hòan thiện hơn. Tuy nhiên, những kinh nghiệm bạn có được chủ yếu là từ sự tích lũy của chính bạn, hãy tự khám phá nhé.

Những kinh nghiệm và mẹo nhỏ khi chơi AOE

- -Kiểm soát số dân mình đang có, xây nhà ở cho đủ, đừng để bị limit mà không xin được dân và phải chờ xây nhà.
- -Cố gắng đi mở đường quanh nhà, không nên mở rộng quá. Dùng Shift để đánh dấu mốc cho các điểm mà phu hoặc xe dò đường của bạn đi qua, nhưng nhớ kiểm soát điều đó vì nếu gặp sư tử thì phu vẫn cứ đi mà không phản ứng gì.
- -Khai thác triệt để tài nguyên mình tìm được, từ bầy hươu vài con đến những chú voi lẻ cách nhà một cánh rừng cũng phải "dong" về nhà cho bằng được.
 - -Cân nhắc kỹ khi đánh bằng quẩy hoặc scout do thám.
- -Lên đời 3 rồi đừng làm ruộng ngay mà hãy cố gắng khai thác các tài nguyên còn lại nếu tìm được. Nên có thói quen dùng Scout để dò tài nguyên và do thám đối phương.
- -Hãy học cách cân bằng tài nguyên, đừng để thiếu cái này thừa cái kia. Đây là một kỹ năng không dễ nhưng nếu bạn nắm rõ quân gì nên đánh cái gì thì bạn sẽ sớm nắm bắt được.
- -Nếu chơi cung A, hãy cố gắng đi cùng với pháo và ngược lại ,nếu chơi pháo nhớ có cung đi kèm. Hãy biết kết hợp linh hoạt các loại quân áp sát như ngựa, xiên, swordman với các loại

.....

hoanghai.dang@gmail.com - hoanghai85lc@yahoo.co

cung để tăng hiệu quả chiến đấu. Đừng dại khi đánh quân áp sát mà có pháo bắn đá của mình ở đẳng sau.

- -Nên nhớ, dù chơi chiến thuật tấn công hay phòng thủ thì đều phải chủ động.
- -Khi đối phương đã bỏ nhà chính để chạy, nhớ cho 1 đến 2 quân đứng canh "đống vàng" nhà nó.
- -Cố gắng xây nhà Storage Pit vào sát cánh rừng và lúc nào cũng nên làm điều này, đừng tiết kiệm 120 wood mà để phu bạn đi rất xa mới mang được 10 wood về. Nhớ đừng để ruộng bị cháy vì xây lại rất mất thời gian, tốn tài nguyên và làm chậm nhịp phát triển chung.
 - -Hãy tập cho mình thói quen dùng phím tắt.
- -Luốn chú ý theo dõi bản đồ để biết chỗ nào ở nhà mình bị đánh hay phu mình bị sư tử vồ...

Đối với những cuộc chơi mà mình có đồng minh

- -Nâng cấp bản đồ ngay khi có thể để có thể hỗ trợ tốt nhất cho họ.
- -Quan sát tài nguyên của đối phương, có thể cho hay xin được cái gì thì phải hành động ngay. Không nên tranh giành tài nguyên với đồng đội. Hãy nhường nhau nếu có thể .
- -Nên gửi message hơn là nói to lên cho mọi người nghe thấy, nhưng đôi khi "rung cây dọa khi" cũng là một cách hay, ví như có thể nói vào tai đồng đội một cách "thì thầm" đến độ đối phương ngồi đối diện có thể nghe được: "Nhìn này, nhà tao có 6 con voi đứng liền nhau..."
- -Tránh đánh những quân có độ ảnh hưởng xung quanh như ngựa đôi, voi húc hay pháo gần quân của đồng đội.
 - -Nên tổ chức che chắn cho nhau và "đánh tập thể" vào nhà đối phương.

Hiệu đính và chỉnh sửa:

Các loại Unit:

Bổ xung thêm về điểm mạnh và yếu của từng loại quân cùng với năng lực của quân (điểm cộng, điểm trừ), còn về cách nâng cấp thì có ở phần trên. Quân lính trong Aoe bao gồm các thể loại:

- + Priest (Mấy lão phù thủy), được cung cấp bởi nhà Temple.
- + Infantry (Bộ binh cận chiến), được cung cấp bởi nhà Barracks và Academy.
- + Archer (Các cung thủ), được cung cấp bởi nhà Archery Range.
- + Cavalry (Ky binh cận chiến), được cung cấp bởi nhà Stable.
- + Siege Weapons (Các loại chiến xa), được cung cấp bởi nhà Siege Workshop.
- + Boat (Thuyền), được cung cấp bởi nhà Dock (Cái này không bít).

Priest:

- + Thời kì: Đồ đồng (Bronze age)
- + Giá: 125 gold
- + 25 HP
- + Công dung: Hồi máu cho quân mình, thu phục quân đối phương...

Các quân khác sẽ được trình bày theo thứ tư:

Tên: thời kỳ, Nhà cung cấp, Giá nâng cấp, giá mua, Máu HP, Công cơ bản, Giáp cơ bản, Tầm xa cơ bản, Tốc độ. Có thể nâng cấp lên Unit. Năng lực đặc biệt.

Infantry:

- <u>Clubman</u>: Đồ đá, Barracks, 0, 50 Food, 40, 3, 0, 0, Trung bình. Nâng cấp lên Axeman.
- Axeman: Công cụ, Barracks, 100 Food, 50 Food, 50, 5, 0, Trung bình.
- <u>Short Swordsman</u>: Đồ đồng, Barracks, 120 Food+50 Gold, 35 Food+15 Gold, 60, 7, 1, 0, Trung bình. Nâng cấp lên Broad Swordsman.
- <u>Broad Swordsman</u>: Đồ đồng, Barracks, 140 Food+50 Gold, 35 Food+15 Gold,
 70, 9, 1, 0, Trung bình. Nâng cấp lên Long Swordsman.